

УДК 342.95

МАЛІКОВ В.В.

**ВСТАНОВЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ОБМЕЖЕНЬ
ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕЖИМУ
АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ**

У статті автор досліджує сутність та зміст адміністративно-правових обмежень як складової частини адміністративно-правового режиму антитерористичної операції. Встановлено, що серед основних заходів та способів протидії тероризму можна виділити встановлення певних адміністративно-правових обмежень на території проведення антитерористичної операції. Визначено, що державне управління потребує особливих регулятивних властивостей адміністративно-правових режимів, за допомогою яких суттєво підвищується ефект діяльності органів влади на певній території з урахуванням різних кризових ситуацій. Наголошено, що адміністративно-правові обмеження є одними з основних складників усього комплексу юридично-правових засобів у сфері адміністративно-правового режиму антитерористичної операції. Стверджується, що адміністративно-правові обмеження встановлюються для припинення терористичного акту, знешкодження терористів, забезпечення безпеки фізичних осіб, організацій та установ, а також мінімізації наслідків терористичного акту, якщо вирішення цих завдань іншими способами та методами неможливо.

Ключові слова: адміністративно-правові обмеження, правовий режим, антитерористична операція, зміст, підстави, національна безпека, спеціальні заходи, система, механізм, протидія, правопорядок, законодавство.

В статье автор исследует сущность и содержание административно-правовых ограничений как составляющей административно-правового режима антитеррористической операции. Установлено, что среди основных мероприятий и способов противодействия терроризму можно выделить установление определенных административно-правовых ограничений на территории проведения антитеррористической операции. Определено, что государственное управление требует особых регулятивных свойств административно-правовых режимов, с помощью которых существенно повышается эффект деятельности органов власти на определенной территории с учетом различных кризисных ситуаций. Отмечено, что административно-правовые ограничения являются одними из основных составляющих всего комплекса юридически-правовых средств в сфере административно-правового режима антитеррористической операции. Утверждается, что административно-правовые ограничения устанавливаются для пресечения террористического акта, обезвреживания террористов, обеспечения безопасности физических лиц, организаций и учреждений, а также минимизации последствий террористического акта, если решение этих задач другими способами и методами невозможно.

Ключевые слова: административно-правовые ограничения, правовой режим, антитеррористическая операция, содержание, основания, национальная безопасность, специальные мероприятия, система, механизм, противодействие, правопорядок, законодательство.

In the article the author investigates the essence and content of administrative and legal constraints as a component of the administrative-legal regime of the antiterrorist operation. It was established that among the main measures and methods of counteracting terrorism, it is possible to identify the establishment of certain administrative and

legal constraints on the territory of the antiterrorist operation. It is determined that public administration requires special regulatory features of administrative-legal regimes, with the help of which the effect of activity of the authorities on a certain territory is increased, taking into account various crisis situations. It is noted that administrative and legal constraints are one of the main components of the whole complex of legal and legal means in the sphere of the administrative-legal regime of the antiterrorist operation. It is alleged that administrative and legal restrictions are established for the suppression of a terrorist act, the neutralization of terrorists, the security of individuals, organizations and institutions, as well as the minimization of the consequences of a terrorist act, if it is impossible to solve these problems in other ways and methods.

Key words: *administrative and legal constraints, legal regime, antiterrorist operation, content, grounds, national security, special measures, system, mechanism, opposition, law and order, legislation.*

Вступ. Тероризм належить до числа найнебезпечніших явищ сучасності. Терористичні акти приносять масові людські жертви, спричиняють руйнування матеріальних і духовних цінностей, сіють ворожечу між державами, провокують війни, недовіру і ненависть між соціальними і національними групами. Тероризм загрожує безпеці всього світу, тягне за собою величезні політичні, економічні та моральні втрати, чинить негативний психологічний вплив на великі маси людей. Збільшення кількості жертв і матеріальних збитків від терористичних акцій, залучення в терористичну діяльність значного числа людей, використання злочинцями дедалі більш жорстоких і нелюдських способів насильства ставлять перед правоохоронними органами, громадськістю та представниками науки завдання підвищення ефективності протидії тероризму.

В інституті особливих адміністративно-правових режимів, до якого належить адміністративно-правовий режим антитерористичної операції, однією з основних складових частин комплексу юридично-правових засобів є адміністративно-правові обмеження. Вони встановлюють низку обмежень конституційних прав та свобод громадян, прав юридичних осіб, а також введення додаткових заходів. За їх допомогою забезпечується досягнення цілей управління, підтримання стабільного стану системи управління та забезпечення здійснення усіх управлінських процесів.

Проблематика визначення змісту та підстав запровадження адміністративно-правових обмежень під час проведення антитерористичної операції не є цілком новою для вітчизняної правової теорії. Багато аспектів антитерористичної діяльності розкрито у наукових працях таких фахівців: О. М. Бандурка, О.І. Безпалова, С. М. Гусаров, О.В. Джрафара, О.Ю. Дрозд, В. П. Ємельянов, Є. В. Зозуля, К.Б. Левченко, Л.В. Ліпкан, В.Б. Крутов, М. В. Лошицький, В. А. Омельчук, О.Ю. Салманова, О.Ю. Синявська, М.В. Смікін, В.В. Сокуренко, В.А. Трофімцов та інші.

Об'єкт дослідження визначається як певне коло суспільних відносин, що виникають під час запровадження адміністративно-правових обмежень у процесі здійснення антитерористичної операції. Предметом дослідження є адміністративно-правові обмеження як об'єкт адміністративно-правового регулювання.

Результати дослідження. Тенденція до розширення географії здійснення терористичних актів робить цю проблему вкрай актуальну для більшості країн. Складний характер процесу глобалізації призводить до загострення наявних соціальних конфліктів і появи нових вогнищ напруженості. На сучасному етапі зростання тероризму вже не тільки створює реальну загрозу національній безпеці окремих держав, а й становить небезпеку для усього світового співтовариства. Особливу занепокоєність викликає можливість захоплення терористами хімічної, біологічної, ядерної та інших видів зброї масового ураження.

Терор дедалі частіше сприймається як дієвий метод чинення тиску і відстоювання власної позиції, чому чимало сприяють «політика подвійних стандартів» та надання терористам поступок. У зв'язку з цим питання аналізу соціальної і правової природи тероризму набувають особливої актуальності.

Виняткову важливість у сучасних умовах набувають також питання вивчення та аналізу засобів (заходів, способів) боротьби з цим небезпечним соціально-правовим явищем. Рішення проблеми тероризму тільки шляхом посилення відповідальності за злочини такого характеру є не цілком ефективними.

Серед основних заходів та способів протидії тероризму можна виділити встановлення певних адміністративно-правових обмежень на території проведення антитерористичної операції.

До головних ознак адміністративно-правових обмежень належать такі:

– обмеження за своєю природою є «антиконституційними», тобто йдуть відріз із чинною в країні Конституцією, але тільки тією мірою, як це необхідно для захисту основ конституційного ладу, моральності, здоров'я, прав і законних інтересів інших осіб, забезпечення оборони країни і безпеки держави;

– обмеження мають імперативний характер, що передбачається безальтернативним варіантом поведінки;

– обмеження вводяться, забезпечуються, контролюються і скасовуються тільки представниками органів державної влади;

– обмеження не можуть окремо вводитися без введення того чи іншого особливого адміністративно-правового режиму, адже є його невід'ємною частиною (адміністративно-правового режиму антитерористичної операції);

– обмеження переслідують як кінцеву мету – нормальну діяльність держави і життєдіяльність населення, яке опинилося на території того чи іншого адміністративно-правового режиму;

– обмеження завжди мають тимчасовий характер і закінчують своє існування після досягнення мети;

– обмеження у жодному разі не мають йти в розріз або суперечити загальновизнаним принципам і нормам міжнародного права, які закріплюють основні права та свободи людини і громадянина, що визначені в міжнародних договорах і є складовою частиною правової системи держав.

Адміністративно-правові обмеження можуть проявлятися в двох аспектах: а) тимчасово у обмеженні суб'єктивних прав і законних інтересів громадян і організацій; б) наданні спеціальних повноважень окремим правоохоронним органам на території проведення антитерористичної операції.

Нині у Законі України «Про боротьбу з тероризмом» закріплено, що у районі проведення антитерористичної операції на час її проведення може бути встановлено спеціальний порядок, зокрема організовано патрульну охоронну службу та виставлено оточення. У районі проведення антитерористичної операції можуть вводитися тимчасово обмеження прав і свобод громадян. Із метою захисту громадян, держави і суспільства від терористичних загроз у районі проведення довготривалої антитерористичної операції, як виняток, з урахуванням особливостей, може здійснюватися превентивне затримання осіб, причетних до терористичної діяльності, на строк понад 72 години, але не більше ніж на 30 діб [1].

Перебування в районі проведення антитерористичної операції осіб, які не залучені до її проведення, допускається з дозволу керівника оперативного штабу. На вимогу керівників учасників антитерористичної операції підприємства, установи та організацій, що знаходяться в районі проведення антитерористичної операції, частково або повністю припиняють свою роботу. Відповідні фахівці цих підприємств, установ та організацій під час проведення антитерористичної операції можуть у встановленому порядку, за їх згодою, залучатися до виконання окремих доручень. В'їзд осіб до району проведення антитерористичної операції та виїзд із нього здійснюються в порядку, встановленому керівником антитерористичної операції, що підлягає оприлюдненню в офіційних друкованих виданнях України.

Загалом адміністративно-правовий режим антитерористичної операції, являє собою певний процес, який протікає в часі та просторі, має циклічну повторюваність і здатність до розвитку. Початком цього процесу є стадія прийняття посадовою особою (керівником Антитерористичного центру при Службі безпеки України) рішення про введення адміністративно-правового режиму, її закінчення збігається з рішенням про скасування правового режиму.

Можна у цьому разі заперечити, адже традиційно в адміністративно-процесуальному праві початок процесу зумовлено стадією вивчення й аналізу фактичної ситуації, а завершення – виконанням рішення. Все це справедливо і в рамках такого процесу, як проведення антитерористичної операції. Вивчення й аналіз фактичної ситуації посадовою особою (керівником операції) проходить у рамках проведення антитерористичної операції і цілком ймовірно, що після цієї стадії керівник прийме рішення про недоцільність введення правового режиму на території (об'єкти) проведення антитерористичної операції. Наявність комплексу адміністративних заходів і тимчасових обмежень, які зменшують об'єм конституційних прав громадян на території (об'єкті) дії правового режиму, виводить на передній план важливу стадію скасування режиму, яка розпочне перехід суспільства в рамки нормальній життєдіяльності.

Хоча нормальна життєдіяльність в умовах триваючої антитерористичної операції на цій території досить умовна. Специфіка стадій адміністративно-правового режиму не йде відріз-

із загальноприйнятими стадіями. Якщо простежити видову і родову приналежність розглянутого процесу, то він належить до соціального типу і має юридичну родову природу. Відношення процесуально-правового порядку реалізації адміністративно-правового режиму на території (об'єкті) проведення антитерористичної операції до загального юридичному процесу дає змогу говорити про наявність загальних ознак останнього. Режимний процес наділений такими ознаками:

– це свідома, цілеспрямована діяльність суб'єктів публічної влади із введення, забезпечення і припинення адміністративно-правового режиму на території (об'єкті) проведення антитерористичної операції;

– ця діяльність полягає в реалізації владних повноважень суб'єктів публічної влади в умовах протидії тероризму;

– метою зазначененої діяльності є досягнення певного юридичного результату: терористичний акт припинено, ліквідовано загрозу життю, здоров'ю, майну та іншим охоронюваним законом інтересам людей, що знаходяться на території, в межах якої проводилась антитерористична операція;

– ця діяльність підлягає обов'язковому документуванню, формою основного документа є бойове розпорядження (бойовий наказ) про проведення антитерористичної операції і повідомлення вищих посадових осіб держави та інших посадових осіб про введення правового режиму операції та інші документи, що визначають його порядок;

– діяльність має розгорнуту детальну регламентацію, закріплена адміністративно-правовими нормами.

Правова регламентація визначається набором певних правил, що регулює порядок цієї діяльності. Якщо регламентація закріплюється адміністративно-правовими нормами, то останні, своєю чергою, входять до елементів механізму адміністративно-правового регулювання, який визначається ще й методом регулювання.

На жаль, доводиться констатувати, що правова регламентація адміністративно-правового режиму проведення антитерористичної операції потребує удосконалення. На законодавчому рівні в Україні є два правових механізму протидії тероризму – це введення надзвичайного стану і проведення антитерористичної операції [2]. При цьому останній правовий механізм, на відміну від першого, не має конституційного закріплення, крім цього, за ним є низка питань із позиції правової доцільності.

Антитерористична операція як спосіб протидії терористичним актам визначається введення правового режиму. Але за всією логікою речей спосіб не може визначати правовий механізм регулювання суспільних відносин, будь-якого об'єкта.

Вчені, визначаючи поняття «режим», представляють його як комплекс правових засобів, як сукупність прийомів і методів. Режим вводиться у разі і на час тривання надзвичайної ситуації. Так, антитерористична операція проводиться лише за наявності реальної загрози життю і безпеці громадян, інтересам суспільства або держави у разі, якщо усунення цієї загрози іншими способами є неможливим [1]. Введення, підтримання і закінчення режиму проходить в умовах надзвичайної ситуації, для припинення чого власне він і вводиться. Режим не може запобігти або припинити надзвичайну ситуацію, адже це вже закінчений факт. Навіть якщо введений режим попередив цю ситуацію, то сама небезпека її виникнення і є закінчений факт.

У рамках антитерористичної операції вживаються адміністративні заходи. До адміністративних заходів справедливо належать і оперативно-розшукові заходи, і спеціальні заходи, бо природа цієї діяльності адміністративно-правова. Адміністративні заходи, що проводяться на території проведення антитерористичної операції, вирішують такі завдання:

– практична реалізація заходів та обмежень, введеніх особливим адміністративно-правовим режимом;

– профілактичні заходи щодо попередження вчинення злочинів, як терористичного, так і загальнокримінального характеру;

– виявлення та затримання осіб, причетних до терористичних організацій;

– виявлення і затримання осіб, які вчинили адміністративні правопорушення з недотриманням заходів і тимчасових обмежень правового режиму.

З огляду на перераховані вище завдання, можна визначити адміністративні заходи як комплекс заходів взаємодіючих сил, із пріоритетом застосування іх правоохранними органами, в рамках особливого адміністративно-правового режиму для вирішення завдань з охорони публічного порядку, забезпечення безпеки, профілактики та попередження кримінальних та адміні-

стративних правопорушень, реалізації переліку тимчасових заходів і обмежень чинного режиму в умовах надзвичайності.

Визначаючи сутність адміністративних заходів, не треба акцентувати тільки на правоохоронних органах, можна тільки зазначити їх пріоритетність у цій сфері.

Окрім питанням у процесі аналізу адміністративно-правових обмежень під проведення антитерористичної операції треба розглянути надання спеціальних повноважень правоохоронним органам на території її проведення.

За ст. 15 Закону України «Про боротьбу з тероризмом», у районі проведення антитерористичної операції посадові особи, залучені до операції, мають право: 1) застосовувати відповідно до законодавства України зброю і спеціальні засоби; 2) затримувати і доставляти в органи Національної поліції осіб, які вчинили або вчиняють правопорушення чи інші дії, що перешкоджають виконанню законних вимог осіб, залучених до антитерористичної операції, або дії, пов'язані з несанкціонованою спробою проникнення в район проведення антитерористичної операції і перешкоджання її проведенню; 3) перевіряти у громадян і посадових осіб документи, що посвідчують особу, а в разі відсутності документів – затримувати їх для встановлення особи; 4) здійснювати в районі проведення антитерористичної операції особистий догляд громадян, огляд речей, що при них знаходяться, транспортних засобів та речей, які ними перевозяться; 5) тимчасово обмежувати або забороняти рух транспортних засобів і пішоходів на вулицях та дорогах, не допускати транспортні засоби, у тому числі транспортні засоби дипломатичних представництв і консульських установ, та громадян на окремі ділянки місцевості та об'єкти, виводити громадян з окремих ділянок місцевості та об'єктів, відбуксировувати транспортні засоби; 6) входити (проникати) в жилі та інші приміщення, на земельні ділянки, що належать громадянам, під час припинення терористичного акту та переслідування осіб, які підозрюються у вчиненні такого акту, на територію та в приміщення підприємств, установ і організацій, перевіряти транспортні засоби, якщо зволікання може створити реальну загрозу життю чи здоров'ю людей; 7) використовувати зі службовою метою засоби зв'язку і транспортні засоби, у тому числі спеціальні, що належать громадянам (за їх згодою), підприємствам, установам та організаціям, за винятком транспортних засобів дипломатичних, консульських та інших представництв іноземних держав та міжнародних організацій, із метою запобігання терористичному акту, переслідування та затримання осіб, що підозрюються у вчиненні терористичного акту, або доставки осіб, які потребують термінової медичної допомоги, до лікувальних закладів, а також для проїзду до місця злочину [1].

Поряд із зазначеними правами посадових осіб, які безпосередньо залучені до проведення антитерористичної операції, є багато моментів, які поверхнево регламентують проведення наступних дій. Зокрема, призупинення діяльності небезпечних виробництв і організацій, в яких використовується вибухові, радіоактивні, хімічні та біологічні небезпечні речовини; призупинення надання послуг зв'язку юридичним і фізичним особам або обмеження використання мереж зв'язку і засобів зв'язку; тимчасове відселення фізичних осіб, які проживають у межах території, на якій введено правовий режим антитерористичної операції, в безпечні райони з обов'язковим наданням таким особам стаціонарних або тимчасових житлових приміщень; введення карантину, проведення санітарно-протипідемічних, ветеринарних та інших карантинних заходів; обмеження руху транспортних засобів і пішоходів на вулицях, дорогах, окремих ділянок місцевості і об'єктах; обмеження або заборона продажу зброї, боєприпасів, вибухових речовин, спеціальних засобів і отруйних речовин, встановлення особливого режиму обігу лікарських засобів і препаратів, що містять наркотичні засоби, психотропні або сильнодіючі речовини, етилового спирту, алкогольної і спиртовмісної продукції.

Досі залишається відкритим питання, яким чином керівник проведення антитерористичної операції має забезпечити встановлення особливого режиму обороту лікарських засобів і препаратів, що містять наркотичні засоби, психотропні або сильнодіючі речовини, етилового спирту, алкогольної і спиртовмісної продукції. Безперечно, наявність будь-якої аптеки або фармацевтичного оптового складу на території проведення антитерористичної операції може стати гарним «подарунком» терористам, які зможуть поповнити свої власні запаси наркотиками.

Спираючись тільки на Закон України «Про боротьбу з тероризмом», ще можна уявити, як своїм наказом керівник операції тимчасово закриє торгову точку з продажу цивільної зброї, але встановлення ним особливого режиму обігу лікарських засобів та препаратів, що містять наркотичні засоби, психотропні або сильнодіючі речовини за відсутності нормативних режимних правил і обмежень, уявити важко.

На думку В.А. Трофімцова, серед основних недоліків адміністративно-правового забезпечення протидії тероризму названо такі: по-перше, значна частина його положень є доволі загальними і при цьому не мають подальшого розвитку; по-друге, мало уваги приділено врегулюванню питань здійснення профілактичної діяльності у сфері протидії тероризму (її суб'єктно-об'єктивному складу, принципам, напрямам, методам, формам тощо); по-третє, більш змістової регламентації вимагають питання взаємодії суб'єктів протидії тероризму на національному рівні (її суб'єкти, принципи, напрями, форми, порядок (процедури)) [3, с. 144–145].

Натомість законодавець чітко регламентував повноваження спеціальних підрозділів та підрозділи особливого призначення, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом. Із метою виконання покладених на них завдань вони можуть: 1) проникати на захоплений терористами об'єкт; 2) фізично затримувати терористів, а у випадках, коли їх дії реально загрожують життю та здоров'ю заручників, учасників операції або інших осіб, – знешкоджувати терористів; 3) випереджувати дії терористів, що можуть привести до техногенно-небезпечних наслідків; 4) звільняти заручників; 5) забезпечувати зберігання речових доказів, документів, речей, цінностей; 6) розброявати та охороняти осіб, затриманих під час проведення антiterористичної операції [1].

У районі проведення антiterористичної операції контакти з представниками засобів масової інформації здійснюють керівник оперативного штабу або визначені ним особи. Передбачені заходи здійснюються з дотриманням чинного законодавства і припиняються негайно після завершення антiterористичної операції.

О.Ф. Скакун у своїй праці стверджує, що для того щоб під час протидії тероризму уникнути свавілля суб'єктами владних повноважень та зловживання ними своїм становищем, захистити права, свободи і законні інтереси учасників суспільних відносин від порушення та незаконного обмеження, мають встановлюватися чіткі правові підстави здійснення зазначененої протидії. Як такі правові підстави виступають положення відповідних нормативно-правових актів, якими визначаються політичні, правові та організаційно-управлінські засади здійснення зазначененої протидії [4, с. 311].

У Керівних принципах у галузі прав людини та боротьби з тероризмом, затверджених Радою Європи, передбачено, що будь-який захід, вжитий державою з метою боротьби з тероризмом, повинен мати юридичну підставу. Якщо яка-небудь міра обмежує права людини, обмеження мають бути максимально чітко визначені і бути необхідними і пропорційними переслідуваній меті [5].

Окремо треба зазначити, що заради відвернення терористичних загроз у районі проведення антiterористичної операції відповідно до кримінального процесуального законодавства України з урахуванням особливостей може здійснюватися превентивне затримання осіб, причетних до терористичної діяльності, на строк понад 72 години. Границя строку превентивного затримання не може перевищувати 30 діб. Підставою для превентивного затримання є наявність обґрунтованої підозри у вчиненні особою терористичної діяльності. Превентивне затримання здійснюється за вмотивованим рішенням начальника Головного управління (управління) Служби безпеки України або начальника територіального органу Національної поліції за згодою прокурора та без ухвали слідчого судді, суду.

Копія рішення про превентивне затримання особи, причетної до терористичної діяльності, на строк понад 72 години невідкладно надається затриманій особі, а також негайно направляється до слідчого судді, суду відповідної юрисдикції разом із клопотанням про обрання належного запобіжного заходу стосовно відповідної особи.

Отже, в сучасних умовах тероризм трансформувався в масштабне і складне соціально-політичне явище національного, регіонального та міжнародного масштабу. Воно зумовлене основними політичними, економічними, соціальними і культурними протиріччями національного та міжнародного життя.

Висновки. Підбиваючи підсумки, треба зазначити, що тероризм – це давня проблема людського суспільства, яка супроводжує його на всіх етапах розвитку. Збільшення числа терористичних організацій та їх активізація є відображенням процесу ускладнення міжнародних протиріч, викликаних змінами, що відбулися в світовій політиці, і збільшенням суб'єктів міжнародно-правових відносин. В умовах глобалізації терористичних загроз жодна людина у світі не може вважати свою безпеку безумовною. Тому вдосконалення системи протидії терористичним проявам неможливе без ефективної системи адміністративно-правових обмежень як основної складової частини режиму проведення антiterористичної операції.

Адміністративно-правові обмеження можуть проявлятися в двох аспектах: а) тимчасово-му обмеженні суб'єктивних прав і законних інтересів громадян і організацій; б) наданні спеціальних повноважень окремим правоохранним органам на території проведення антитерористичної операції.

З огляду на перераховані вище завдання, можна визначити адміністративні заходи під час проведення антитерористичної операції як комплекс заходів взаємодіючих сил із пріоритетом застосування їх правоохранними органами, в рамках особливого адміністративно-правового режиму для вирішення завдань з охорони публічного порядку, забезпечення безпеки, профілактики та попередження кримінальних та адміністративних правопорушень, реалізації переліку тимчасових заходів і обмежень чинного режиму в умовах надзвичайності.

Список використаних джерел:

1. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20 березня 2003 р. № 638-IV. Відомості Верховної Ради. 2003. № 25. Ст. 180.
2. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 р. № 1550-III. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 23. Ст. 176.
3. Трофімцов В.А. Адміністративно-правовий механізм протидії тероризму в Україні: дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2018. 419 с.
4. Скакун О.Ф. Теорія права і держави: підручник. 2-ге видання. Київ: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. 520 с.
5. Керівні принципи в галузі прав людини та боротьби з тероризмом : Принципи, Міжнародний документ Ради Європи від 11.07.2002 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_533.

УДК 342.9

ПЕТРЕНКО П.Д.

**СУТНІСТЬ ВИКОНАВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ
У СУЧASNІХ УМОВАХ**

У статті уточнено поняття державного управління, виконавчої діяльності; встановлено їх співвідношення та на цій підставі визначено сутність виконавчої діяльності державних органів та окреслене місце і значення виконавчої діяльності як частини компетенції органів виконавчої влади в сучасних умовах.

Ключові слова: виконавча діяльність, державне управління, виконавча влада, органи виконавчої влади.

В статье уточнено понятие государственного управления, исполнительной деятельности; установлено их соотношение и на этом основании определена сущность исполнительной деятельности государственных органов и очерчены место и значение исполнительной деятельности как части компетенции органов исполнительной власти в современных условиях.

Ключевые слова: исполнительная деятельность, государственное управление, исполнительная власть, органы исполнительной власти.

In the article such definitions as the concept of public administration, the executive activities are defined; their relationship is established and on this basis the content of the executive activities of government bodies is determined, also the role and significance of the activities of the executive as part of the competence of executive bodies in modern conditions is outlined.

Key words: executive activities, public administration, executive power, executive power bodies.

© ПЕТРЕНКО П.Д. – кандидат юридичних наук